

Morfi Gallery Limassol, Cyprus 2009

philenews
Ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

11/03/2009 ΛΕΜΕΣΟΣ
του Νεόφυτου Χριστοφόρου

Είμαι προϊόν αυτού του κόσμου

Βασίλης Καρακατσάνης: Ζωγραφίζοντας το σύγχρονο άνθρωπο

Οι συμπεριφορές προσδιορίζονται και σχηματοποιούνται από τις χρονικές, πολιτιστικές, πολιτικές και "αυθαίρετες" συγκυρίες του ευρισκόμενου εν εξελίξει πολιτισμού μας. Αποδεκτές ή όχι, ανάλογα το γεωγραφικό μήκος και πλάτος, με τα υφάσματα των ενδυμάτων τους, την προφορά των πρωταγωνιστών, τους κώδικες συνύπαρξης με τους άλλους, δεν παύουν να εκφράζουν και να καθορίζουν τάξεις, ρόλους, αξίες κι αποστολές, ηθικές ή ανηθικότητες, στην, όπως και να 'χει, ακόμη "Ρωμαϊκή" κοινωνία μας. Ο Βασίλης Καρακατσάνης προσεγγίζει αυτή την πραγματικότητα με τρόπο λιτό, σαφή και καυστικό. Η υποκρισία, ο σαρκισμός και το μπέρδεμα των αξιών διαφαίνονται στα μάτια και τα σώματα των συναθροισμένων ανθρώπων, που αποτελούν το κύριο συστατικό της συγκεκριμένης δουλειάς. Χωρίς διανοουμενίστικη διάθεση, εκφράζει με ελάχιστα υλικά την αγωνία του.

Ο καλλιτέχνης παρουσιάζει από την περασμένη εβδομάδα στην γκαλερί Μορφή στη Λεμεσό την έκθεση με τίτλο «Αστικές Συμπεριφορές 2008/2009», η οποία πρωτοπαρουσιάστηκε τον περασμένο Μάιο στην Αθήνα και πρόκειται να παρουσιαστεί τον ερχόμενο Οκτώβριο και στη Θεσσαλονίκη.

- Η ματαιοδοξία, το ψυχικό κομφούζιο, η μοιρολατρία, αποκουήματα της σημερινής καθημερινότητας, αποτυπώνονται στις φιγούρες σας. Χτίζετε, έτσι, μια έμμεση κοινωνικοπολιτική συζήτηση με τους θεατές. Τι είναι αυτό που σας παρακίνησε προς αυτήν την κατεύθυνση;

'Ένας τέτοιος «διάλογος» με το κοινό είναι το ζητούμενο συνολικά στη ζωγραφική, ανεξαρτήτως θεματολογίας.

Στη συγκεκριμένη δουλειά, η επιθυμία να αποκρυπτογραφήσω κάποιες από τις συμπεριφορές των ανθρώπων με οδήγησε, από μόνη της θα 'λεγα, στη σημειολογία της αστικής τάξης και ιδιαίτερα του κομματιού, που προσδιορίζεται από το life style. Η αστική τάξη του δυτικού κόσμου καθόρισε την προοπτική των ανθρώπων για μια ζωή πιο άνετη, κοσμικότερη και πιθανόν ευτυχέστερη, όσο κι αν τις περισσότερες φορές δικαίως πολεμήθηκε από τους μη έχοντες, όχι δυστυχώς, στη μεγαλύτερη πλειοψηφία τους, με πολιτική άποψη και ουσιαστική αντιπρόταση του κοινωνικού μοντέλου που θα 'θελαν να ζήσουν. Στοχεύω, λοιπόν στο στυλιζάρισμα της συμπεριφοράς και τους κώδικες που ορίζουν το "καλοβαλμένο" και τα κρυμμένα συναισθήματα.

- Ποιο ρόλο διαδραματίζουν τα χρώματα και η χρήση της καρέκλας στα έργα σας;

Οι αποχρώσεις που κυριαρχούν είναι φωτεινές και αντιθετικές, γεμάτες ένταση σαν αυτήν που βιώνουμε σήμερα.

Όχι μόνο σε σχέση με τους ρυθμούς του 21ου αιώνα, αλλά και με τους κραδασμούς που λαμβάνει ο καθένας μέσα από τον ανελέητο ανταγωνισμό και την αδικία που διαπράττεται ακατάπαυστα. Η δε καρέκλα, που στα περισσότερα έργα επαναλαμβάνεται, προσδιορίζει, πιο καθαρά από οτιδήποτε άλλο, το αστικό τοπίο και την ανάγκη των ανθρώπων για εξουσία: καρέκλες κάποτε αδειανές, κάποτε κρατημένες. Κάποιοι κοιμούνται αναπαυτικά πάνω στη φανταχτερή ταπετσαρία τους, ενώ κάποιοι παραμένουν βουβοί και καταβεβλημένοι από την απουσία της. Αδιέξοδα, υποκρισία, αγωνία. Και όλα αυτά για μια καρέκλα-εξουσία, που τελικά αποκτά αξία μόνο όταν παίρνει θέση πρώτα μέσα στον ψυχισμό μας και μετά γύρω μας. Η αυθεντία του εαυτού μας είναι και η απαραίτητη δύναμή μας.

- Προσωπικά, με ποια διάθεση έχετε προσπελάσει αυτήν την πραγματικότητα;

Δεν προτίθεται να προβώ σε κριτική, γιατί τελικά, αφενός, μέσα από τη δουλειά μου, δεν είναι το ζητούμενο και αφετέρου δεν νομίζω ότι οι προσωπικές μου απόψεις θα είχαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Παραθέτω μια αλήθεια ιδωμένη μέσα από τις δικές μου εμπειρίες. Δεν έχω τη λύση, απλά παρουσιάζω έναν καθρέφτη, όπου όλοι μπορούμε να δούμε το ουσιαστικό μας πρόσωπο ή τις ενδόμυχες φαντασιώσεις μας. Ζωγράφος είμαι και ζωγραφική κάνω. Τα άλλα είναι για τους κοινωνιολόγους.

- Ποιες θεωρείτε τις σημαντικότερες επιρροές σας ως προς την τεχντροπία και το περιεχόμενο;

Ό,τι είδα, ό,τι έζησα έχει επηρεάσει τη δουλειά, αλλά και την προσωπικότητά μου. Είμαι προϊόν αυτού του κόσμου. Συνεπώς, ό,τι έχει γίνει στο παρελθόν μετουσιώνεται σε συμμετοχικό υλικό των δικών μου απόψεων, συναισθημάτων και δημιουργιών.

- Πώς αντιλαμβάνεστε γενικότερα το ρόλο της τέχνης ως εργαλείο καλλιέργειας και προβληματισμού;

Η συνολική αισθητική παιδεία θα πρέπει να είναι το ζητούμενο. Στην προσπάθειά τους οι άνθρωποι να χτίσουν ένα καλύτερο αύριο, αναλώνονται στην πρακτικότητα του οράματος. Τα άλλα θεωρούνται πολυτέλεια ή και ελιτισμός.

Κατά τη γνώμη μου, μια τέτοια προσέγγιση είναι λανθασμένη, όχι τόσο γιατί έχουμε την ανάγκη μιας αισθητικής φόρμας, αλλά για τις δυνατότητες που μας δίνει η σχέση με την τέχνη συνολικά, την αναβάθμιση της σκέψης και της αποδοχής των διαφορετικών θέσεων με σεβασμό, ηρεμία, εμπειριστατωμένα επιχειρήματα και λεπταίσθητη συμπεριφορά. Η φιλοκαλία, εκτός από καλόγουστους ανθρώπους, δημιουργεί και πραγματικούς δημοκράτες. Τέλος, σε μία εποχή όπου τα ιδανικά, η αξιοκρατία είναι έννοιες, κατά κανόνα, αντισυμβατικές με τις τρέχουσες προτεραιότητες, ειδικότερα σε κοινωνίες που ψάχνουν να βρουν το βηματισμό τους, μετά την αλλαγή του βιοτικού τους επιπέδου, η τέχνη είναι ίσως από τους ελάχιστους χώρους, όπου μέσα από το "ωραίο", μπορεί να προβληθεί το σχήμα των ατελειών μας.

Απλά κρατώ έναν καθρέπτη

Δεν έχω τη λύση, απλά παρουσιάζω έναν καθρέπτη, όπου όλοι μπορούμε να δούμε το ουσιαστικό μας πρόσωπο ή τις ενδόμυχες φαντασιώσεις μας. Ζωγράφος είμαι και ζωγραφική κάνω. Τ' άλλα είναι για τους κοινωνιολόγους.